

I N F O R M A T O R

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Nr 4

październik 2009 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

SPIS TREŚCI

AKTUALNOŚCI.....	3
➤ Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych	3
➤ II edycja szkoleń dotycząca uwzględniania aspektów środowiskowych w procedurach przetargowych	4
➤ Najnowsze orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w zakresie zamówień publicznych.....	4
OPINIE PRAWNE	6
Kryteria oceny ofert	6
Niedopuszczalność subiektywnej oceny ofert	8
Kryteria oceny ofert w umowie ramowej.....	11
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	14
Kryteria oceny ofert - przykłady nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.....	14
Orzecznictwo KIO	31
Orzecznictwo SO	34
KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA W PRAWIE EUROPEJSKIM.....	35
Regulacje ujęte w dyrektywie klasycznej	35
Regulacje ujęte w dyrektywie sektorowej.....	36
Orzecznictwo ETS	37
ANALIZY SYSTEMOWE.....	41
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2009 – 30.09.2009.....	41

AKTUALNOŚCI

➤ Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych

W dniu **25 września 2009 r.** Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W głosowaniu wzięło udział 402 posłów, za przyjęciem projektu głosowało 399 posłów, 3 posłów wstrzymało się od głosu, nikt nie głosował przeciw. Projekt został przekazany przez Marszałka Sejmu do Senatu.

[Tekst ustawy w wersji uchwalonej](#)

➤ Uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 października 2008 r. (sygn. akt: I ACa 552/08)

Sąd Najwyższy w Warszawie wyrokiem **16 września 2009 r.** (sygn. akt: II CSK 104/09) - na skutek skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 października 2008 r. (sygn. akt: I ACa 552/08) - uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

W sprawie tej Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wystąpił przeciwko Skarbowi Państwa – Izbie Celnej w Poznaniu oraz Zakładowi Metalurgicznemu „POMET” S.A. w Poznaniu z powództwem o stwierdzenie nieważności umów, na mocy których pozwana spółka zobowiązała się do sprzedaży (umowa przedwstępna) na rzecz Skarbu Państwa – Izby Celnej w Poznaniu prawa użytkowania wieczystego gruntu wraz z własnością posadowionego na nim budynku, po dokonaniu przez sprzedającego określonych prac modernizacyjnych budynku zgodnie z zaleceniami kupującego, mających na celu dostosowanie budynku do jego potrzeb.

Przedmiotowe umowy zostały zawarte bez zastosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, pomimo że stanowiły zamówienie na roboty budowlane w rozumieniu art. 2 pkt 8 in fine tej ustawy. Jednocześnie umowy te nie mogły zostać zakwalifikowane jako umowy zobowiązujące do sprzedaży nieruchomości, o których mowa w art. 4 pkt 3 lit. i ustawy – Prawo zamówień publicznych, albowiem obejmowały nie tylko zobowiązanie do przeniesienia praw do nieruchomości, ale także zobowiązanie do wykonania robót budowlanych zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych działając na podstawie art. 146 ust. 2 pkt 1 w zw. z art.

146 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy - Prawo zamówień publicznych wystąpił z powództwem o stwierdzenie nieważności przedmiotowych umów.

Sąd Najwyższy wskazał, iż umowę przedwstępną sprzedaży nieruchomości zawierającą zobowiązanie sprzedawcy do wykonania prac modernizacyjnych (robót budowlanych) na tej nieruchomości, których koszty zostały ujęte w cenie sprzedaży płatnej przez kupującego przed zawarciem umowy przyrzeczonej, należy uznać za umowę odpłatną podlegającą ocenie w świetle przepisów ustawy - Prawo zamówień publicznych.

➤ **II edycja szkoleń dotycząca uwzględniania aspektów środowiskowych w procedurach przetargowych**

Urząd Zamówień Publicznych organizuje II edycję bezpłatnych szkoleń dotyczących uwzględniania aspektów środowiskowych w procedurach przetargowych. Szkolenia odbędą się w terminach **8, 22 oraz 29 października br.** w siedzibie UZP (ul. Postępu 17a, IV piętro, sala 514).

W trakcie szkolenia przekazane zostaną praktyczne informacje na temat regulacji prawnych pozwalających na „zazielenienie” zamówień publicznych, kosztów cyklu życia (LCC) i ich znaczenia w postępowaniu przetargowym oraz zarządzania środowiskowego w zamówieniach publicznych.

Szkolenia skierowane są do przedstawicieli administracji publicznej, którzy odpowiedzialni są za procedury przetargowe w macierzystych jednostkach. Każdorazowo w szkoleniu weźmie udział 40 uczestników.

➤ **Najnowsze orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w zakresie zamówień publicznych**

a. Orzeczenie z dnia 10 września 2009 r. w sprawie C 573/07 Sea Srl.

(Zamówienie publiczne – Procedura udzielania zamówień – Zamówienie dotyczące usługi zbiórki, transportu i unieszkodliwiania odpadów miejskich – Udzielenie zamówienia bez przeprowadzenia przetargu – Udzielenie zamówienia spółce akcyjnej, której kapitał zakładowy jest w całości własnością samorządów publicznych, lecz której statut przewiduje możliwość posiadania akcji przez podmioty prywatne).

W orzeczeniu Trybunał wskazał, że:

„Artykuły 43 WE i 49 WE, zasady równego traktowania i niedyskryminacji ze względu na narodowość oraz wynikający z nich obowiązek przejrzystości, nie stoją na przeszkodzie

bezpośredniemu udzieleniu zamówienia publicznego na usługi spółce akcyjnej o kapitale wyłącznie publicznym, gdy samorząd publiczny będący instytucją zamawiającą sprawuje nad tą spółką kontrolę analogiczną do kontroli sprawowanej nad jego własnymi służbami, a spółka ta wykonuje zasadniczą część swej działalności z będącym jej właścicielem samorządem lub samorządami.

Z zastrzeżeniem weryfikacji przez sąd krajowy charakteru rozważanych przepisów statutowych, kontrola sprawowana przez samorządy będące akcjonariuszami nad rzeczonymi spółkami może zostać uznana za analogiczną do kontroli sprawowanej nad ich własnymi służbami, w okolicznościach takich jak w postępowaniu przed sądem krajowym, gdy:

- działalność rzeczonej spółki jest ograniczona do terytorium rzeczonych samorządów i jest zasadniczo wykonywana na ich rzecz, oraz
- sprawują one decydujący wpływ zarówno na strategiczne cele jak i na istotne decyzje rzeczonej spółki, poprzez organy statutowe w skład których wchodzi przedstawiciele rzeczonych samorządów”.

b. Orzeczenie z dnia 10 września 2009 r. w sprawie C 206/08 WAZV Gotha.

(Procedura udzielania zamówień w sektorze gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych – Usługa publiczna dystrybucji wody pitnej i oczyszczania ścieków – Koncesja na usługi – Pojęcie – Przeniesienie na kontrahenta ryzyka związanego ze świadczeniem rzeczonych usług).

W orzeczeniu Trybunał wskazał, że:

„Okoliczność, że w ramach umowy dotyczącej usług kontrahent nie otrzymuje wynagrodzenia bezpośrednio od instytucji zamawiającej, lecz uprawniony jest do pobierania wynagrodzenia od osób trzecich, wystarcza, by rozpatrywana umowa została uznana za koncesję na usługi w rozumieniu art. 1 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, gdy kontrahent przejmuje całość lub główną część ryzyka instytucji zamawiającej w zakresie podlegającej jej działalności, nawet jeśli ryzyko to jest bardzo ograniczone ze względu na uregulowania prawa publicznego w zakresie organizacji usługi”.

[Pełne teksty orzeczeń](#) odnajdą Państwo na stronie internetowej UZP

OPINIE PRAWNE

Kryteria oceny ofert

Zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej „Pzp”, kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz termin wykonania zamówienia. Jednocześnie art. 91 ust. 3 Pzp zabrania stosowania kryteriów oceny ofert dotyczących właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.

Przyjmuje się, iż kryterium związanym z serwisem może być przykładowo dostępność serwisu lub czas reakcji w przypadku gwarancji lub usterki. Za niedopuszczalne uznaje się natomiast posługiwanie się kryterium oceny ofert odnoszącym się do odległości siedziby wykonawcy (jego punktu serwisowego) od np. siedziby zamawiającego. W tym bowiem przypadku kryterium zostaje oderwany od przedmiotu zamówienia i dotyczy bezpośrednio podmiotowych właściwości wykonawcy.

Zasadniczo w celu świadczenia usługi serwisowej nie jest konieczne posiadanie przez wykonawcę punktu serwisowego. Ponadto, ilość punktów serwisowych oraz odległość pomiędzy nimi a siedzibą zamawiającego (miejscem lokalizacji przedmiotu objętego usługą serwisową) nie musi przekładać się na szybkość reakcji serwisu lub jego dostępność dla zamawiającego. Wykonawca może bowiem zorganizować swoją działalność w przedmiocie serwisu w taki sposób, iż zapewni wymaganą przez zamawiającego jego dostępność oraz czas reakcji, niezależnie od tego nawet, czy posiada jakikolwiek punkt serwisowy, nie mówiąc już o tym, w jakiej ilości i gdzie te punkty się znajdują. W konsekwencji, wykonawca mający siedzibę lub punkt serwisowy położony w mniejszej odległości od siedziby zamawiającego nie musi wcale zapewnić większej dostępności i szybszego czasu reakcji serwisu od wykonawcy zlokalizowanego lub posiadającego punkt serwisowy w dalszej odległości. Decydujące znaczenie ma więc właściwa organizacja swej działalności przez wykonawcę. Dla zamawiającego z kolei liczy się wyłącznie efekt działań wykonawcy przejawiający się w szybkości spełnionej

usługi serwisowej. Tak więc, oparte o błędne założenie jest konstruowanie kryterium oceny ofert odnoszącego się do serwisu, a dotyczącego odległości punktu serwisowego od siedziby zamawiającego.

Niczym nie jest uzasadnione również przyjęcie założenia, iż wykonawca mający punkt serwisowy do 100 km od siedziby zamawiającego otrzymuje 50 pkt, gdy wykonawca, mający punkt serwisowy powyżej 100 km od siedziby zamawiającego, otrzymuje tych punktów tylko 25. Niezasadne jest bowiem przyznawanie 100% więcej punktów wykonawcy, który ma punkt serwisowy 99 km od siedziby zamawiającego od tego, który posiada takowy w odległości 101 km (tylko 2 kilometry większej). Arbitralne przyjęcie takiego rozwiązania nie służy racjonalnemu wybraniu najlepszej oferty. Wydaje się, iż sprzyja nawet pewnej przypadkowości oceny oferty z punktu widzenia kryterium serwisu oraz zawiera w sobie element faworyzowania wykonawców lokalnych.

Ponadto należy zauważyć na marginesie, iż przy tak sformułowanym kryterium pojawia się nierozstrzygalna w świetle postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia wątpliwość, ile punktów należy przyznać wykonawcy, który ma punkt serwisowy położony dokładnie 100 km od siedziby zamawiającego.

W związku z powyższym, posługiwanie się kryterium odległości serwisu od siedziby zamawiającego przy ocenie ofert nie służy celowi wyboru oferty najkorzystniejszej. Może natomiast powodować przypadkowe faworyzowanie albo dyskryminowanie wykonawców w oparciu o nieuzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia wymaganie. W takiej sytuacji przewidzenie powyższego kryterium jest zabiegiem analogicznym do posłużenia się niedopuszczalnym kryterium oceny oferty w postaci bliskości siedziby wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa od siedziby zamawiającego. To rozwiązanie pozostaje w oczywistej sprzeczności nie tylko z art. 91 ust. 3 Pzp, ale przede wszystkim stanowi o nierównym traktowaniu wykonawców.

W świetle powyższego należy uznać, iż zastosowanie kryterium oceny ofert w postaci odległości punktu serwisowego od siedziby zamawiającego stanowi rażące naruszenie art. 91 ust. 3 Pzp.

Niedopuszczalność subiektywnej oceny ofert

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej „Pzp”, zamawiający wybiera ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia należy zaś obowiązkowo zamieścić – w myśl art. 36 ust. 1 pkt 13 Pzp – opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów oraz sposobu oceny ofert.

Wymaganie przez ustawę Pzp, aby kryteria oceny ofert były opisane i wskazany został sposób oceny ofert należy interpretować w ten sposób, iż zamawiający ma obowiązek wymienić wszystkie kryteria, szczegółowo opisać do czego się odnoszą oraz w jaki sposób nastąpi ocena treści oferty przy ich zastosowaniu. Sposób oceny ofert powinien być tak skonstruowany, aby zapewniał obiektywną ocenę złożonych ofert. Oznacza to, iż powinna zostać wyłączona możliwość subiektywnej, uznaniowej i dowolnej oceny dokonanej przez członków komisji przetargowej lub inne osoby wykonujące czynności w tym zakresie z ramienia zamawiającego. Konieczne jest bowiem zapewnienie weryfikacji prawidłowości oceny ofert w szczególności przez wykonawców oraz organy uprawnione do orzekania o zgodności z prawem przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Osiągnąć można to wyłącznie wtedy, gdy szczegółowość, kompletność i jednoznaczność opisu kryteriów oceny ofert umożliwi każdemu znającemu treść ofert dokonanie ich właściwej i obiektywnie uzasadnionej oceny i hierarchizacji w rankingu ofert najkorzystniejszych.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów okręgowych i zespołów arbitrów.

W świetle poglądu wyrażonego w wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 marca 2004 r. (sygn. akt V Ca 264/04), kryteria oceny ofert powinny być wyraźnie określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia w sposób umożliwiający późniejszą weryfikację prawidłowości oceny ofert i wyboru najkorzystniejszej oferty.

Analogiczne stanowisko zajął Zespół Arbitrów w wyroku z dnia 27 sierpnia 2007 r. (sygn. akt UZP/ZO/0-1373/04). W uzasadnieniu wskazano, iż nie ulega wątpliwości, że kryteria oceny ofert powinny być tak skonstruowane, żeby do minimum ograniczyć subiektywne odczucia i osobiste preferencje członków komisji przetargowej. Zespół Arbitrów wskazał, iż w SIWZ ustalono, że wybór oferty będzie dokonany w oparciu o kryterium ceny oraz kryterium „proponowane rozwiązania technologiczne”, przy czym przy ocenie tego ostatniego kryterium członkowie komisji dokonywali oceny indywidualnej, przyznając punkty za: a) rozwiązania technologiczne (od 0 do 8 pkt), b) proponowane wyposażenie oczyszczalni (od 0 do 7 pkt), c) przewidywane wyniki oczyszczania ścieków (0 do 10 pkt). Sam sposób punktowania powyższych kryteriów wzbudził wątpliwości Zespołu Arbitrów bowiem SIWZ nie zawierał żadnych zasad, które określałyby dlaczego dany oferent uzyskał taką a nie inną liczbę punktów. Zupełnie nie wiadomo, czym miał się kierować członek komisji, przyznając określoną liczbę punktów danej ofercie. Poza tym, zamawiający w rozstrzygnięciu protestu stwierdził, że ocena w omawianym zakresie „nie została dokonana uznaniowo, lecz dokonano jej, porównując koszty odnoszące się w podstawowym wymiarze do energochłonności i kosztów eksploatacji.” Jednakże również taka ocena dokonana przez zamawiającego nie miała odzwierciedlenia w SIWZ. Z pisma zamawiającego i wyjaśnień przez niego złożonych wynikało, że brał on pod uwagę koszty. Wyjaśnienia te zdaniem Zespołu Arbitrów uzasadniają stwierdzenie, że zamawiający rzeczywiście w sposób niezgodny z SIWZ i umożliwiający dowolność oceny przyznawał liczbę punktów w ramach omawianego kryterium, co naruszało zasadę równego traktowania podmiotów.

Podobnie orzekł Zespół Arbitrów w wyroku z dnia 5 czerwca 2006 r. (sygn. akt UZP/ZO/0-1593/06). Zespół Arbitrów ustalił, iż zapisy w SIWZ mówiły tylko o zapoznaniu się z opiniami użytkowników, a nie o ocenie punktowej użytkowników, która ma istotny wpływ na końcową punktację. Z treści SIWZ nie wynikał też sposób uwzględniania przez członków komisji przetargowej owej punktacji zaproponowanej przez użytkowników. Niespornym również było, że w SIWZ brak było zapisów, z których wynikałoby, jakie cechy produktów będą brane pod uwagę. W późniejszej ocenie ofert zamawiający wziął natomiast pod uwagę takie cechy, jak sposób tkania, miękkość gazy i stopień jej pylenia. Zdaniem Zespołu Arbitrów powyższe ustalenia wskazują, iż zamawiający dokonał oceny ofert i wyboru najkorzystniejszej oferty na podstawie kryteriów, które nie były zawarte w SIWZ. Zespół Arbitrów doszedł do wniosku, iż zapis w SIWZ, że ocena jakości będzie subiektywną

oceną członków komisji przetargowej, prowadził do sytuacji, w której ocena oferty była zupełnie dowolna i to aż w 30%.

W końcu należy również przywołać wyrok Zespołu Arbitrów z dnia 28 czerwca 2006 r. (sygn. akt UZP/ZO/0-1855/06). Skład orzekający wskazał w tym orzeczeniu, iż Zamawiający zaniechał szczegółowego opisu sposobu oceny ofert w zakresie omawianego kryterium, w wyniku czego wykonawcom nie wiadomym było, czym będzie kierował się zamawiający, przyznając punkty w zakresie poszczególnych elementów składających się na kryterium jakości. Z uwagi na dopuszczenie przez zamawiającego swobodnej oceny w zakresie tego kryterium nastąpiła ocena w oparciu o subiektywne kryteria. Zespół Arbitrów zauważył, że sposób oceny ofert winien być opisany równie precyzyjnie jak same kryteria, szczególnie kiedy określone kryterium podzielono na mniejsze elementy, a ilość punktów w danym kryterium zależy od ilości punktów przyznanych za poszczególne elementy, stanowiąc ich sumę.

W świetle powyżej zaprezentowanej interpretacji oraz potwierdzającego ją orzecznictwa, zastosowanie subiektywnego kryterium oceny ofert, na podstawie którego każdy z członków komisji dokonuje oceny indywidualnej biorąc pod uwagę załączone aprobaty techniczne, atesty, certyfikaty oraz parametry materiałów przewidzianych do zastosowania w odniesieniu do parametrów przyjętych w SIWZ, stanowi rażące naruszenie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Kryteria oceny ofert w umowie ramowej

Stosownie do „Wyjaśnień Komisji Europejskiej z 14 lipca 2005 r. w sprawie umów ramowych na gruncie dyrektywy klasycznej”, CC/2005/03_rev1, str. 10, przy zawieraniu umowy ramowej można brać pod uwagę wyłącznie kryteria jakościowe służące do wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, natomiast przy udzieleniu zamówienia posługiwać się ceną jako jedynym kryterium oceny ofert, oczywiście pod warunkiem, że było to przewidziane w specyfikacji istotnych warunków umowy ramowej. Przywołane wyjaśnienia odnoszą się do przepisów dyrektywy, które zostały przeniesione na grunt prawa polskiego w sposób niezmieniony. Zgodnie z art. 1 ust. 5 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. U. UE L 134/114 z 30.4.2004 r.), umowa ramowa jest umową zawartą pomiędzy jedną lub kilkoma instytucjami zamawiającymi a jednym lub kilkoma wykonawcami, której celem jest określenie warunków dotyczących zamówień, które zostaną udzielone w danym okresie, w szczególności w odniesieniu do ceny oraz - o ile ma to zastosowanie - przewidywanych ilości. Odpowiednikiem zacytowanej definicji „umowy ramowej” z dyrektywy klasycznej jest art. 2 pkt 9a ustawy Prawo zamówień publicznych. Biorąc pod uwagę jednakowe brzmienie przywołanych przepisów, należy uznać, iż wyjaśnienia Komisji Europejskiej powinny znaleźć analogiczne zastosowanie w odniesieniu do przepisu prawa polskiego odnoszącego się do umów ramowych. W konsekwencji należy przyjąć, iż również na gruncie prawa polskiego dopuszczalne jest posłużenie się wyłącznie kryteriami jakościowymi przy wyłonieniu podmiotów, z którymi zostanie zawarta umowa ramowa, przy założeniu, iż cena będzie jednym z kryteriów oceny ofert na etapie umowy ostatecznej, o czym wykonawcy zostaną poinformowani w ogłoszeniu.

Podkreślić jednak należy, iż wyjaśnienia Komisji Europejskiej mogą budzić pewne wątpliwości.

Przed wszystkim z brzmienia definicji legalnej „umowy ramowej” zawartej w dyrektywie i ustawie Prawo zamówień publicznych wynika, iż elementem umowy ramowej jest ustalenie warunków odnoszących się w szczególności do cen zamówień publicznych udzielanych wykonawcom, z którymi zamawiający zawarł umowę ramową. W kontekście przywołanej definicji legalnej wykładni wymaga sformułowanie „w szczególności”. Nie jest

do końca pewne, że przedmiotowe sformułowanie należy interpretować w ten sposób, iż warunki odnoszące się do ceny zostały przywołane jako przykład, a nie że warunek dotyczący ceny musi być obligatoryjnym elementem umowy ramowej.

Wątpliwości mogą wywołać również postanowienia dyrektyw unijnych dotyczących zamówień publicznych. Stosownie do art. 32 ust. 2 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. U. UE L 134/114 z 30.4.2004 r.), strony umowy ramowej wybierane są poprzez zastosowanie kryteriów udzielania zamówień określonych zgodnie z art. 53 tej dyrektywy. W myśl tego przepisu, kryteriami, na podstawie których instytucje zamawiające udzielają zamówień publicznych są:

- a) w przypadku gdy zamówienia udzielane są na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia instytucji zamawiającej, różne kryteria odnoszące się do danego zamówienia publicznego, przykładowo jakość, cena, wartość techniczna, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, koszty użytkowania, rentowność, serwis posprzedażny oraz pomoc techniczną, termin dostarczenia lub czas dostarczenia lub realizacji; lub
- b) wyłącznie najniższa cena.

Zacytowany przepis dyrektyw posługuje się określeniem „przykładowe”, po którym to wyrazie w drugiej kolejności wymienione zostało kryterium ceny. Sprawa byłaby oczywista, tj. posługiwanie się kryterium ceny ofert nie byłoby obligatoryjne, gdyby nie zapis pkt 46 preambuły przedmiotowej dyrektywy. Stosownie do niego, w przypadku, gdy instytucje zamawiające udzielają zamówień na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, dokonują one oceny ofert w celu wyłonienia oferty prezentującej najlepszą relację jakości do ceny. W tym celu określają one kryteria ekonomiczne i jakościowe, które potraktowane łącznie muszą umożliwić wyłonienie najkorzystniejszej ekonomicznie oferty dla instytucji zamawiającej. Z postanowienia preambuły wynikałoby, iż w przypadku

udzielania zamówienia w oparciu o kryterium najkorzystniejszej ekonomicznie oferty, bada się relację jakości do ceny. Skoro tak, to wydaje się, iż cena powinna być zawsze jednym z kryteriów. Z drugiej jednak strony można zasadnie twierdzić, iż przepis dyrektywy zawiera wyraźną normę postępowania, dopuszczającą nieposłuszenie się kryterium ceny przez zamawiającego. Z kolei, zapis preambuły dyrektywy należy traktować, jako deklarację, zalecane rozwiązanie, niemającą charakteru normatywnego.

Pomimo powyższych wątpliwości, biorąc pod uwagę tożsamość definicji umowy ramowej w ustawie Prawo zamówień publicznych oraz dyrektywie, a także stanowisko zajęte przez Komisję Europejską, jako organ właściwy do interpretacji norm dyrektyw, w ocenie Urzędu Zamówień Publicznych cena nie musi być jednym z kryteriów oceny ofert w postępowaniu zmierzającym do zawarcia umowy ramowej.

Uznając dopuszczalność wyjątkowego niestosowania kryterium ceny przy wyborze podmiotu, z którym zostanie zawarta umowa ramowa, należy mieć również na uwadze okoliczność, że przepisy ustawy o finansach publicznych wymagają od zamawiających wydatkowania środków oszczędnie, racjonalnie oraz w sposób zapewniający osiągnięcie najlepszych rezultatów z poczynionych wydatków. W konsekwencji, zamawiający, decydując się na niezastosowanie kryterium ceny, powinien mieć pewność, iż zapewnienie osiągnięcia powyższych celów w takiej sytuacji nie jest zagrożone.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Kryteria oceny ofert - przykłady nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Zamawiający, jako podmiot odpowiedzialny za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, ma prawo ustalić własny katalog oceny ofert i nadawać im wagi decydując o tym jakie rozwiązanie jest dla niego najkorzystniejsze. Jednak w świetle obowiązujących przepisów kryteria te nie mogą być dowolne i uznaniowe ani dawać zamawiającemu nieograniczonej swobody w arbitralnym wyborze oferty (por. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 4 lipca 2008 r., sygn. akt KIO/UZP 619/08). Określając kryteria oceny ofert na potrzeby prowadzonego postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, zamawiający zobowiązany jest przede wszystkim do respektowania podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych, wynikających z art. 7 ust. 1 ustawy Pzp, czyli do zasady zachowania uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Jak podkreślono w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2002 (sygn. akt III CZP 52/02), której treść pozostaje aktualna także w obecnym stanie prawnym, „zdecydowanym celem powyższych regulacji jest wyeliminowanie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jakichkolwiek elementów, które miałyby charakter dyskryminacyjny. Można uznać, że postępowanie ma charakter dyskryminacyjny wówczas, gdy prowadzi do wyłączenia określonej kategorii potencjalnych dostawców lub wykonawców bez uzasadnionej przyczyny. Także w samym postępowaniu, dotyczącym ustalenia i zastosowania kryteriów oceny oferty jako najkorzystniejszej, musi być przestrzegana zasada niedyskryminacji, warunek zaś niedyskryminacji spełniają tylko takie kryteria wyboru oferty, które są istotne z punktu widzenia rzeczywistych potrzeb zamawiającego”.

Rolę zasady równego traktowania wykonawców w określeniu kryteriów oceny ofert podkreślała wielokrotnie także Krajowa Izba Odwoławcza w swoim orzecznictwie. W wyroku z dnia 11 lutego 2008 r. (sygn. akt KIO/UZP 49/08) KIO stwierdziła, iż „określenie kryteriów oceny ofert ma to znaczenie, że każdy wykonawca ubiegający się o zamówienie publiczne ma prawo do jasnych, przejrzystych, obiektywnych i weryfikowalnych reguł, jakimi będzie się kierował zamawiający, dokonując oceny i wyboru oferty najkorzystniejszej.

Ma prawo oczekiwać, że jego oferta będzie oceniana przez zamawiającego w sposób nadający się następnie do zweryfikowania w drodze środków ochrony prawnej. Należy z postępowania o zamówienie publiczne eliminować takie kryteria, które mogłyby to zaufanie podważyć”.

Biorąc pod uwagę powyższe należy jednocześnie wskazać, że ustawa Prawo zamówień publicznych nie powinna być stosowana i interpretowana jedynie przez pryzmat zasady równej konkurencji wykonawców, a w oderwaniu od innego celu jej regulacji, jakim jest zapewnienie dokonywania racjonalnych i celowych zakupów. Nie powinna być również stosowana w swoistej próżni legislacyjnej, nieuwzględniającej zasad wyrażonych w innych przepisach, w szczególności zasad wyrażonych w ustawie o finansach publicznych, które dotyczą racjonalnego wydatkowania środków budżetowych (zob. wyrok KIO z dnia 3 lutego 2009 r., sygn. akt KIO/UZP 91/09; KIO/UZP 92/09). Zasady te zostały sformułowane w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, nakazującym dokonywanie wydatków sposób celowy i oszczędny, zapewniający uzyskanie najlepszych efektów z danych nakładów.

Odzwierciedlając powyższe reguły wydatkowania środków publicznych, art. 2 ust. 5 ustawy Pzp definiuje najkorzystniejszą ofertę jako ofertę zawierającą najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia, a w przypadku, kiedy cena jest jedynym kryterium oceny - ofertę z najniższą ceną. Jak wynika z powyższego, ustawodawca narzuca jedynie obowiązek zastosowania kryterium cenowego, pozostawiając zamawiającemu swobodę wyboru pozostałych kryteriów oceny ofert. Jedynie w przypadku dopuszczenia składania ofert wariantowych ustawodawca wymaga, aby obok ceny były zastosowane również inne kryteria.

Art. 2 pkt 1 ustawy Pzp definiując pojęcie ceny, odsyła do art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach, zgodnie z którym ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, uwzględniająca podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym. Jak wynika z cytowanego przepisu na gruncie prawa zamówień publicznych pod pojęciem ceny rozumie się co do zasady cenę brutto.

Podkreślenia wymaga fakt, że stosowanie ceny jako jedyne kryterium oceny ofert jest celowe w przypadku prostych dostaw lub usług, natomiast w odniesieniu do zamówień o większym stopniu złożoności, zasadny jest wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Na powyższe zwrócił uwagę Europejski Trybunał Sprawiedliwości w orzeczeniu z dnia 28 marca 1985 r. (sygn. akt C-247/83), stwierdzając, że niedopuszczalna jest procedura, zgodnie z którą za ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie uznaje się ofertę z ceną najbardziej zbliżoną do średniej ceny wszystkich ofert złożonych w przetargu. Przy wyborze oferty najkorzystniejszej ekonomicznie nie zawsze bowiem najważniejszym kryterium musi być cena.

Zgodnie z treścią art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz termin wykonania zamówienia.

Użycie sformułowania „w szczególności” oznacza, że wskazane w ww. przepisie kryteria mają charakter jedynie przykładowy i nie stanowią katalogu zamkniętego. Zamawiający może zatem zastosować również kryteria niewymienione w ustawie, pod warunkiem, że dotyczą one przedmiotu zamówienia, nie przyznają zamawiającemu nieograniczonej swobody wyboru oferty, a ponadto są wskazane w dokumentacji przetargowej i ogłoszeniu o przetargu oraz są zgodne z zasadami prawa europejskiego, w szczególności z zasadą niedyskryminacji (zob. wyrok KIO z dnia 5 grudnia 2008, sygn. akt KIO/UZP 1362/08). Powinny być one sformułowane w sposób jasny i przejrzysty, tak aby subiektywne odczucia i preferencje oceniającego pozostawały bez wpływu na ocenę oferty. (zob. wyrok KIO z dnia 4 lipca 2008 r., sygn. akt KIO/UZP 619/08).

Należy jednak zauważyć, że niektóre kryteria wymienione w art. 91 ust. 2 ustawy Pzp jako dopuszczalne cechują się pewnym stopniem uznaniowości. Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie podkreśla się niemierzalność wymienionego w cytowanym przepisie kryterium jakości oraz wiążącą się z tym konieczność szczegółowego opisu sposobu jego oceny, mającemu zapobiec dowolności oceny. W wyroku z dnia 27 kwietnia 2009 r. (sygn. akt KIO/UZP 474/09) KIO zwraca uwagę, iż niedopuszczalne jest zastrzeżenie sobie przez

zamawiającego możliwości dokonywania zupełnie arbitralnych ocen składanych ofert przy niedookreślonych i nieostrych kryteriach jakościowych zgodności z wymaganiami siwz, podejmowanych w wyniku tajnych eksperymentów, do których wyników, metodologii czy warunków przeprowadzenia wykonawcy w żaden sposób nie będą mogli się odnieść. Powyższe uwagi można odnieść również do kryterium funkcjonalności, w przypadku którego nieprecyzyjny opis może rodzić niebezpieczeństwo arbitralności oceny ofert.

W przeciwieństwie do kryteriów wskazanych powyżej kryterium parametrów technicznych jest mierzalne, co stanowi jego niewątpliwą zaletę. W doktrynie wskazuje się, że parametry powinny być określone w postaci warunków¹. Zgodnie z zasadą zachowania uczciwej konkurencji, zamawiający powinien precyzyjnie zdefiniować, które z nich będą oceniane i jakie mają znaczenie.

Kryterium zastosowania najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko stanowi realizację zalecenia nr 29 Dyrektywy 2004/18 WE, aby instytucje zamawiające uwzględniały w systemie zamówień publicznych aspekty oddziaływania na środowisko, m.in. w odniesieniu do specyfikacji technicznych. Jako przykładowe aspekty oddziaływania na środowisko Dyrektywa wskazuje metody produkcji lub wpływ produktów lub usług na środowisko. Należy zauważyć, że w Komisji Europejskiej są obecnie prowadzone działania mające na celu opracowanie wspólnych kryteriów dotyczących „zielonych” zamówień publicznych, uniknięcie zakłóceń rynku i ograniczenia konkurencji, do których mogłoby dojść w wyniku zróżnicowania krajowych kryteriów dotyczących GPP, czego dowodem jest Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów z dnia 16 lipca 2008 r.²

Kryterium kosztów eksploatacji ma niewątpliwie duże znaczenie z punktu widzenia zamawiającego. Przy czym istotne jest, aby ich maksymalne obniżenie było kompatybilne z wysoką jakością przedmiotu zamówienia. Zamawiający ma przy tym obowiązek precyzyjnie określić, jaki okres eksploatacji będzie brany pod uwagę przy ocenie ofert.

Kolejne wskazane w ustawie kryterium – serwisu - łączy się nierozdzielnie z warunkami gwarancji i ma zastosowanie głównie do dostaw sprzętu. Co do zasady przyjmuje

¹ P. Granecki, Prawo zamówień publicznych, Warszawa 2007 r., str. 260.

² Zielone zamówienia publiczne, Praca zbiorowa, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2009 r.

się, że kryterium związanym z serwisem może by przykładowo dostępność serwisu lub czas reakcji w przypadku gwarancji lub usterki. Nieuzasadnione jest natomiast posługiwanie się kryterium oceny ofert odnoszącym się do odległości punktu serwisowego od siedziby zamawiającego, ponieważ kryterium takie zostaje oderwane od przedmiotu zamówienia i dotyczy bezpośrednio podmiotowych właściwości wykonawcy.

Kolejne wyszczególnione w Pzp kryterium oceny ofert, tj. termin wykonania zamówienia ma istotne znaczenie w przypadku gdy zamawiający z jakichś przyczyn oczekuje szybszego niż standardowy czasu wykonania zamówienia. Jak wskazuje się w doktrynie, kryterium to powinno mieć charakter wyjątkowy, gdyż termin realizacji może być także określony jako warunek graniczny udziału w postępowaniu.³

Odnosząc się do dopuszczalnych na gruncie Pzp kryteriów oceny ofert należy podkreślić, że w myśl art. 91 ust. 3 ustawy Pzp nie mogą one dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej. Cechy podmiotowe wykonawcy podlegają bowiem kwalifikacji w trakcie oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, która jest odrębnym etapem postępowania o udzielenie zamówienia. Zamawiający ma obowiązek dokonać wyboru oferty najkorzystniejszej wyłącznie spośród ofert wykonawców spełniających warunki udziału w postępowaniu.

W tym miejscu należy przypomnieć, że wyjątkiem od powyższej zasady, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Pzp są postępowania, których przedmiotem są tzw. usługi „niepriorytetowe” wymienione w załączniku II B do dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi lub w załączniku XVII B do dyrektywy 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Przy czym katalog usług podlegających łagodniejszym procedurom zamówień publicznych zawarty w załącznikach II B i XVII B wspomnianych dyrektyw zawiera jedenaście kategorii usług: usługi hotelarskie i restauracyjne, usługi transportu kolejowego, usługi transportu wodnego, dodatkowe i pomocnicze usługi

³P. Granecki, op. cit., str. 261.

transportowe, usługi prawnicze, usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu (z wyjątkiem umów o pracę), usługi detektywistyczne i bezpieczeństwa (z wyjątkiem umów samochodów opancerzonych), usługi edukacyjne i szkoleniowe, usługi społeczne i zdrowotne, usługi rekreacyjne, kulturalne i sportowe oraz tzw. inne usługi. Prowadząc postępowania na ww. usługi, zamawiający może nie stosować przepisów ustawy dotyczących terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub terminów składania ofert, wadium, obowiązku żądania dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, zakazu ustalania kryteriów oceny ofert na podstawie właściwości wykonawcy oraz innych niż dotyczące wartości zamówienia przesłanek wyboru trybu negocjacji z ogłoszeniem, negocjacji bez ogłoszenia, zapytania o cenę, licytacji elektronicznej, a także przesłanek wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki oraz obowiązku informowania w tych przypadkach Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Z zasady równego traktowania wykonawców oraz wyrażonej w art. 8 ust. 1 zasady jawności postępowania wynika obowiązek zamawiającego wskazania kryteriów oceny ofert w ogłoszeniu o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia, a jeżeli postępowanie prowadzone jest w trybie negocjacji bez ogłoszenia – w zaproszeniu do negocjacji. Zespół Arbitrów w wyroku z dnia 1 czerwca 2005 r. (sygn. akt UZP/ZO/0-1118/05) wyraźnie podkreślił, że opis kryteriów oceny ofert, podanie ich znaczenia (wagi) oraz sposobu oceny oferty stanowią, obok opisu przedmiotu zamówienia najbardziej istotne elementy siwz. W tym samym wyroku arbitrzy wskazali, że zamawiający nie może ograniczyć się do przytoczenia nazw poszczególnych kryteriów przedmiotowych, lecz każde z nich powinno być szczegółowo opisane. Opis kryteriów oceny ofert nie może być zatem dokonany w sposób dorozumiany.

Zamawiający ma obowiązek dokonania oceny ofert jedynie na podstawie kryteriów określonych w siwz. Jak wynika z orzecznictwa KIO, stawianie wymogów innych niż w specyfikacji w trakcie badania i oceny ofert byłoby naruszeniem podstawowej zasady równego traktowania wykonawców (wyrok z dnia 30 czerwca 2008 r., sygn. akt KIO/ UZP 594/08.). Za naruszenie dyspozycji art. 91 ust. 1 ustawy Pzp należy uznać również sytuację, w której zamawiający przy ocenie ofert pomija któreś z określonych w siwz kryteriów lub dokonuje niepełnej oceny oferty w ramach kryterium (wyrok KIO z dnia 4 czerwca 2008 r., sygn. akt: KIO/UZP 483/08).

W obecnie obowiązującym stanie prawnym zamawiający mają jednak możliwość dokonania zmian w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszeń o zamówieniu. Należy przypomnieć, że nowelizacją Prawa zamówień publicznych z dnia 4 września 2008 r. (Dz. U. Nr 171, poz. 1058) uchylono art. 38 ust. 5 ustawy, dopuszczając tym samym zmianę każdego z postanowień treści siwz, w tym również dotyczącego kryteriów oceny ofert. Zmiana taka, zgodnie z ustępem 4 wskazanego artykułu jest możliwa w uzasadnionych przypadkach i musi nastąpić przed upływem terminu składania ofert.

Należy tutaj zauważyć, że specyfikacja istotnych warunków zamówienia nie może zawierać treści sprzecznych z treścią ogłoszenia o zamówieniu. Niezgodność specyfikacji z treścią ogłoszenia może skutkować naruszeniem zasad przejrzystości i równego traktowania wykonawców, ponieważ w większości przypadków wykonawca podejmuje decyzję o wzięciu udziału w postępowaniu po zapoznaniu się z treścią ogłoszenia. Kierując się powyższym założeniem, Ustawodawca wspomnianą nowelizacją Pzp dokonał zmiany treści art. 38 poprzez dodanie do niego ustępu 4a, zobowiązującego zamawiającego do zamieszczenia zmiany ogłoszenia o zamówieniu w sytuacji, gdy modyfikacja specyfikacji powoduje konieczność dokonania takiej zmiany. Rozwiązanie to jest zgodne ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, zgodnie z którym informacja o zmianie siwz powinna być opublikowana z zachowaniem takich samych standardów jak towarzyszące oryginalnej publikacji. Mając na celu umożliwienie takiej publikacji, dokonano zmiany przepisu art. 12 ust. 4 ustawy Pzp, zezwalające na dokonanie zmian w treści ogłoszenia publikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dowolnym zakresie, a nie - jak w poprzednio obowiązującym przepisie - tylko w sytuacji niezgodności ogłoszenia opublikowanego w DzUUE z treścią ogłoszenia przekazanego do publikacji. Podobnie, w art. 11 ust. 4 ustawy Pzp Ustawodawca dopuścił możliwość zmiany ogłoszenia o zamówieniu zamieszczonego w Biuletynie Zamówień Publicznych.

W przypadku dokonania tak istotnej zmiany treści siwz i ogłoszenia, jakim jest modyfikacja kryteriów oceny ofert, zamawiający jest zobowiązany do przedłużenia terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub terminu składania ofert o czas niezbędny do wprowadzenia zmian we wnioskach lub ofertach, zgodnie z zasadami określonymi w art. 12 a ust. 2 ustawy Pzp.

W odniesieniu do powyższego należy wskazać na dyspozycję art. 38 ust. 4 b ustawy Pzp, zakazującą dokonywania zmian w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia po upływie terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu ograniczonym i negocjacjach z ogłoszeniem, które prowadzą do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu. Dokonanie zmiany w ogłoszeniu na tym etapie postępowania mogłoby stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, ponieważ wykonawca, który dopiero po zmianie ogłoszenia mógłby złożyć ofertę odpowiadającą wymogom zamawiającego byłby takiej możliwości pozbawiony.

W toku kontroli postępowań o udzielenie zamówień publicznych przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości odnoszące się do kryteriów oceny ofert:

Kontrola nr 1:

Przedmiotem kontrolowanego postępowania, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, było zatrudnienie kadry projektu – „Program rozwoju i wsparcia nowych mikroprzedsiębiorstw” na następujące stanowiska: Kierownik projektu/ Doradca/ Obsługa księgowa, Ekspert I/ Doradca/ Ewaluator, Ekspert II/ Doradca/ Analityk, Wykładowca/ Doradca 1, Wykładowca/ Doradca 2, Wykładowcy.

Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ustalił kryteria oceny ofert na:

- Wynagrodzenie wykonawcy – Cena brutto (koszt jednej roboczogodziny doradztwa) – 40 %,
- Wykształcenie wykonawcy, oceniane na podstawie życiorysu zawodowego (zał. Nr 4 do siwz) – 20 %,
- Doświadczenie wykonawcy, oceniane na podstawie życiorysu zawodowego (zał. Nr 4) – 40%.

Mając na uwadze, że lista kryteriów o których mowa w art. 91 ust. 2 ustawy Pzp nie jest wyczerpującą i zamawiający może dodatkowo określić własny ich zestaw, należy

wyraźnie podkreślić, że swoboda jaką dał Ustawodawca zamawiającemu w zakresie formułowania kryteriów oceny ofert nie jest nieograniczona.

Zgodnie z treścią art. 91 ust. 2 ustawy, ustalane przez zamawiającego kryteria oceny ofert inne niż cena powinny odnosić się do przedmiotu zamówienia. Podstawowym warunkiem stosowania kryteriów innych niż cena jest więc fakt, iż dotyczą one przedmiotu zamówienia (np. jakość, funkcjonalność itp.). Powyższe pozostaje w ścisłym związku z nakazem sformułowanym w art. 91 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej. Wybór oferty najkorzystniejszej na podstawie kryteriów oceny ofert należy odróżnić od oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy.

Stosownie do treści art. 22 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają określone treścią tego przepisu warunki podmiotowe uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego odnoszące się m. in. do posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności, posiadania niezbędnej wiedzy, doświadczenia, potencjału technicznego, ekonomicznego i finansowego, dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia.

Dokonanie przez zamawiającego oceny podmiotowej wykonawców poprzedza czynność wyboru oferty najkorzystniejszej. Są to czynności względem siebie odrębne wywołujące odmienne skutki prawne. Ocena podmiotowa dokonywana jest przez zamawiającego na podstawie kryteriów oceny spełniania warunków, natomiast ocena przedmiotowa na podstawie kryteriów oceny ofert. Pierwsza z nich ma na celu wyodrębnienie podmiotów zdolnych do realizacji zamówienia. Druga ma na celu wybór oferty najkorzystniejszej, spośród ofert złożonych przez podmioty, które uprzednio zostały uznane za zdolne do realizacji zamówienia publicznego. Rozdzielenie oceny podmiotowej od przedmiotowej jest w obowiązującym stanie prawnym jedną z ważniejszych zasad obowiązujących przy udzielaniu zamówień publicznych.

Zastosowane w omawianym postępowaniu kryteria oceny ofert - wykształcenie wykonawcy oraz doświadczenie wykonawcy z wagą odpowiednio 20% i 40% naruszają ww. art. 91 ust. 3 ustawy, a co za tym idzie także art. 7 ust. 1 ustawy. Stosownie bowiem do

przepisów ustawy, do naczelných zasad udzielania zamówień publicznych należą: zasada równego traktowania podmiotów ubiegających się o zamówienie i zasada prowadzenia postępowania w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji.

Wskazane zasady, uregulowane w art. 7 ust. 1 ustawy, zakazują zamawiającym faworyzowania wykonawców i nakazują jednakowo traktować wszystkich (również potencjalnych) uczestników postępowania na każdym jego etapie, tak by mieli oni jednakowe szanse uzyskania zamówienia. Omawiane zasady, jako ogólne zasady udzielania zamówień, obejmują wszelkie czynności zamawiającego i dotyczą wszystkich faz postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, a więc także, zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy, określenia kryteriów oceny ofert.

Mając powyższe na uwadze, należy wyraźnie podkreślić, że zamawiający nie może określić kryteriów oceny ofert i nadać im wagi w sposób preferujący jednego wykonawcę lub dyskryminujący innego. Kryteria oceny ofert nie mogą więc preferować określonej grupy czy konkretnego wykonawcy, ale mogą preferować usługi pod względem prezentowanej jakości. Zatem zastosowanie jako kryteriów oceny ofert kryteriów dotyczących właściwości wykonawcy stanowi naruszenie art. art. 91 ust. 2 i 3 oraz 7 ust. 1 ustawy.

Kontrola nr 2:

Podobne naruszenia zostały stwierdzone w kolejnym postępowaniu, którego przedmiotem było przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na usługi księgowe w ramach programu inicjatywy EQUAL – Sudety Szansa dla Młodych. Zamawiający, będący organizacją pozarządową w ogłoszeniu o zamówieniu jako kryterium oceny ofert podał:

- kwalifikacje biegłego rewidenta,
- znajomość księgowości organizacji pozarządowej,
- doświadczenie w rozliczaniu programów pomocowych.

W niniejszym postępowaniu specyfikacja istotnych warunków zamówienia nie zawierała opisu kryteriów, którymi zamawiający kierował się przy wyborze oferty, wraz z

podaniem znaczenia tych kryteriów oraz sposobu oceny ofert. W wyjaśnieniach zamawiającego z dnia 29 października 2007 r. skierowanych do Krajowej Struktury Wsparcia wskazano, że „oferty oceniano oczywiście przy zastosowaniu obligatoryjnego kryterium ceny z art. 91 ust. 2 ustawy Pzp, choćby z uwagi na sprawdzenie czy owa 1 złożona oferta mieści się w kwocie, która zamawiający zamierzał przeznaczyć na zamówienie”.

W odniesieniu do powyższego należy zauważyć, co następuje.

Jednym z kryteriów oceny ofert musi być zawsze cena i jest ona jedynym kryterium obligatoryjnym, co potwierdzają aktualne w stanie prawnym obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania wyroki Zespołu Arbitrów, np. z dnia 29 marca 2005 roku (UZP/ZO/0-519/05), czy z dnia 17 maja 2005 r. (UZP/ZO/0-965/05). W przedmiotowym postępowaniu zamawiający jako kryterium oceny ofert w siwz nie podał ceny, czym naruszył art. 91 ust. 2 ustawy. Nie można jednocześnie uznać, iż faktyczne sprawdzenie czy złożona oferta mieści się w kwocie, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na zamówienie, wypełnia dyspozycję art. 91 ust. 2 ustawy.

Dodatkowo należy zauważyć, że wymogi dotyczące kwalifikacji biegłego rewidenta, znajomości księgowości organizacji pozarządowej i doświadczenia, mają charakter podmiotowy (odnoszą się do cech wykonawcy, a nie oferowanych przez niego usług) i są sformułowane w sposób ogólny.

Stąd po pierwsze, należy podkreślić, że zgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej. Przepis ten stanowi więc zakaz stosowania przy ocenie ofert kryteriów o charakterze podmiotowym, do których należą także doświadczenie czy wykształcenie wykonawcy. Zakaz ten nie dotyczy jedynie postępowań, których przedmiotem są usługi wymienione w art. 5 ust. 1 ustawy. Podstawowym warunkiem stosowania kryteriów innych niż cena jest więc fakt, iż dotyczą one cech, parametrów czy sposobu wykonania przedmiotu zamówienia (np. jakość, funkcjonalność, termin, itp.). Zastosowane w omawianym postępowaniu kryteria oceny ofert (tj. kwalifikacje, doświadczenie znajomość zasad księgowości organizacji pozarządowej) naruszają ww. art. 91 ust. 3 ustawy, ponieważ odnoszą się do cech wykonawcy, a nie do cech przedmiotu zamówienia czyli oferowanych usług. Tym samym są to kryteria podmiotowe.

Ponadto, niezależnie od faktu, że zamawiający nie ustalił w ogóle kryterium ceny i

ustalił podmiotowe kryteria oceny ofert, to dodatkowo kryteria te są nieprecyzyjne i pozostawiają zbyt dużą swobodę w dokonywaniu oceny ich spełniania. Zamawiający nie sprecyzował bowiem, ile punktów przyzna za poziom spełniania tych warunków, np. za lata doświadczenia. W sytuacji złożenia kilku ofert przez wykonawców, z których każdy wykazałby wymagane kwalifikacje, znajomość księgowania i doświadczenie, zamawiający nie mógłby więc obiektywnie dokonać ich oceny, gdyż zasady dokonania tej oceny nie zostały określone w siwz. Tym samym ocena ofert w kontrolowanym postępowaniu byłaby dokonana uznaniowo, co narusza zasadę uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Wobec powyższego zamawiający swoim działaniem naruszył także art. 7 ustawy. Potwierdza to fakt, iż w przedmiotowym postępowaniu ofertę złożył tylko jeden wykonawca. Brak kryteriów oceny ofert, czy też określenie warunków udziału w postępowaniu jako kryteriów oceny ofert mogło wpłynąć na decyzję wykonawców co do ich ewentualnego udziału w kontrolowanym postępowaniu.

Kontrola nr 3:

Przedmiotem kolejnej kontroli były przeprowadzone w trybie negocjacji z ogłoszeniem dwa postępowania o udzielenie zamówienia na zlecenie wykonywania obowiązków księgowego i prawnika projektu współfinansowanego ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego, mającego na celu uzupełnienie systemu pomocy osobom bezrobotnym. Zgodnie z postanowieniami specyfikacji istotnych warunków zamówienia, jednym z kryteriów oceny ofert ustalonych przez zamawiającego było wynagrodzenie brutto za 1 godzinę pracy (z wagą 50%). Należy jednak wskazać, iż w sporządzonych na potrzeby postępowań załącznikach do siwz, zamawiający wymagał podania cen netto za godzinę pracy (załącznik nr 2 – oferta cenowa). Także do oceny zamawiający brał pod uwagę ceny netto, a nie brutto.

Obliczając ceny oferty netto zamawiający uchybił zatem treści art. 91 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy. Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o cenie - należy przez to rozumieć cenę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz.U. Nr 97, poz. 1050 ze zm.). Stosownie do przytoczonej regulacji ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę; w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz

podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towarów (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług oraz podatkiem akcyzowym. Tym samym, podatek VAT jest składnikiem ceny, stanowi element cenotwórczy, wobec czego sprzedawca towaru lub usługi, kalkulując cenę, wlicza do niej podatek VAT należny od tego towaru lub usługi.

Kontrola nr 4:

W postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, którego przedmiotem była dostawa 30 nowych niskopodłogowych autobusów przegubowych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający zawarł informację dotyczącą kryteriów oceny ofert i ich znaczenia. Wśród zastosowanych przez zamawiającego kryteriów znalazło się kryterium: właściwości techniczno – eksploatacyjne, w ramach którego zamawiający oceniał m. in.: unifikację typu silnika – zastosowanie silnika zunifikowanego ze stosowanymi w MPK marki MAN lub DAF. Jak wynika z powyższego, zamawiający przy ocenie ofert preferował wykonawców, którzy zaoferują silnik zunifikowany z silnikiem konkretnego producenta – MAN lub DAF. Zamawiający nie wskazał przy tym, jakie parametry techniczne zaoferowanego silnika zadecydują o uznaniu, że jest on zunifikowany z ww., co - w przypadku złożenia ofert przez wykonawców oferujących silniki innych marek - spowodowałoby trudności w ocenie tych ofert w oparciu o ww. kryterium oceny.

Wszystkie czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, a więc również określenie kryteriów oceny ofert, muszą być dokonywane w zgodzie z naczelnymi zasadami udzielania zamówień publicznych, w tym m. in. zasadą zachowania uczciwej konkurencji oraz zasadą równego traktowania wykonawców (art. 7 ust. 1 ustawy). Tym samym, zamawiający nie może określić kryteriów oceny ofert w sposób preferujący określonych wykonawców (w tym przypadku wykonawców, którzy oferują silnik zunifikowany z silnikami MAN lub DAF). Ponadto, opis sposobu oceny ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia powinien być wyczerpujący i jednoznaczny, tak aby dokonywana przez zamawiającego ocena miała charakter obiektywny.

Preferowanie w ramach kryteriów oceny ofert wykonawców, którzy zaoferują produkt zunifikowany z produktem określonej marki (a nie produkt o określonych parametrach technicznych) oraz brak określenia jakie parametry techniczne zaoferowanego silnika zadecydują o uznaniu, że jest on zunifikowany z tymi silnikami godzi w wyrażoną w art. 7 ust. 1 ustawy zasadę równego traktowania wykonawców.

Kontrola nr 5:

Zamawiający prowadząc w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia na zakwaterowanie i wyżywienie cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w RP ustalił jako jedno z kryteriów oceny ofert o wadze 30% – warunki lokalowe. Zapis odnoszący się do wskazanego kryterium w siwz brzmiał: „Członkowie Komisji Przetargowej przeprowadzą wizję lokalną w poszczególnych ośrodkach i na tej podstawie dokonają oceny w ww. kryterium. Ocena indywidualna ww. kryterium nastąpi przez przyznanie, przez każdego z członków komisji od 1-20 punktów.”

W celu prawidłowego dokonania wyboru oferty najkorzystniejszej, w myśl art. 36 ust. 1 pkt 13 zamawiający musi przedstawić w specyfikacji informację o sposobie oceny ofert, tzn. opisać sposób mierzenia stopnia spełniania przez ofertę preferencji zamawiającego wyrażonej w postaci tegoż kryterium.

W omawianym postępowaniu kryterium nr 2 oceny ofert – warunki lokalowe o wadze 30% - nie zostało opisane precyzyjnie w sposób, który gwarantowałby prawidłową ocenę ofert. Należy zatem stwierdzić, iż zamawiający naruszył art. 36 ust. 1 pkt 13 oraz art. 91 ust. 2.

Kontrola nr 6:

Podobne naruszenie można stwierdzić w odniesieniu do kolejnego z kontrolowanych postępowań. Jego przedmiotem była realizacja „pod klucz” obejmująca projektowanie, dostawę i budowę Parku Wiatrowego. Postępowanie zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający

wskazał, że jedno z kryteriów oceny ofert - zastosowane rozwiązania techniczne – warunki umowy serwisowej (zakres) będzie oceniane „na podstawie oceny eksperckiej”. W opisie ww. kryterium zamawiający nie wskazał, wg jakich zasad wytypowany ekspert będzie dokonywał oceny oferty w ramach tego kryterium.

Należy zauważyć, że choć zamawiający może określić własny katalog kryteriów oceny ofert, to jednak kryteria te nie mogą być dowolne i uznaniowe, ani też dawać zamawiającemu nieograniczonej swobody arbitralnego wyboru oferty. Ocena ofert musi być dokonana w sposób obiektywny, tak by zapewnić wybór oferty zgodnie z zasadą równego traktowania oferentów i z zachowaniem zasady uczciwej konkurencji. Poddanie przez zamawiającego jednego z kryteriów oceny ofert ocenie eksperta, bez szczegółowego wskazania sposobu, w jaki sposób ocena ta będzie dokonywana, stanowi naruszenie art. 7 ust. 1 ustawy.

Kontrola nr 7:

Zamawiający prowadząc w trybie negocjacji z ogłoszeniem postępowanie o udzielenie zamówienia na wykonanie odwiertu poszukiwawczego w celu odkrycia złoża ropy naftowej i/lub gazu ziemnego w południowo-wschodniej Polsce ustalił w specyfikacji istotnych warunków zamówienia w pkt „Opis kryteriów, którymi będzie się kierował zamawiający przy wyborze ofert”, że oferty miały być oceniane wg następujących kryteriów:

- 1) rozeznanie w warunkach miejscowych 35%,
- 2) jakość sprzętu 25%,
- 3) gotowość do terminowego wykonania usług 20%,
- 4) cena 20%.

Z kryteriów tych oraz ich opisów zawartych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wynika, iż kryteria takie jak:

a) rozeznanie w warunkach miejscowych

rozumiane w specyfikacji istotnych warunków zamówienia jako gwarancja szybkiego i sprawnego uzyskania wszelkich wymaganych zezwoleń, decyzji, zgód itp. od władz

państwowych, samorządowych oraz osób trzecich, których własność może zostać naruszona w trakcie wykonywania umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego oraz gwarancja wykonywania prac w trudnych warunkach skomplikowanej geologicznie stratygrafii obszarów naprężonych tektonicznie potwierdzone w ofercie jedynie oświadczeniem wykonawcy,

b) jakość sprzętu

rozumiana jako gwarancja dostarczenia przez wykonawcę opisu procedur konserwacyjnych oraz stosunek godzin przestoju wykonawcy z powodu napraw do stawki godzinowej potwierdzana w ofercie jedynie oświadczeniem wykonawcy, dotyczą w istocie właściwości podmiotowych wykonawcy, nie zaś przedmiotu zamówienia, tym samym należy uznać, iż mają charakter podmiotowy.

Powyżej przedstawiony sposób, w jaki zamawiający ukształtował kryteria oceny ofert w przedmiotowym postępowaniu stoi w sprzeczności z dyspozycjami przepisów art. 91 ust 2 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, które stanowią, iż kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia oraz, że kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej i finansowej.

W przedmiotowym postępowaniu zamawiający sformułował kryteria oceny ofert w sposób sprzeczny z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, odniósł je bowiem do cech podmiotowych wykonawcy, nie zaś do cech przedmiotu zamówienia, jak nakazują to robić przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ponadto, pomimo faktu udzielenia przez wykonawcę gwarancji szybkiego i sprawnego uzyskania wszelkich wymaganych zezwoleń, decyzji, zgód itp. od władz państwowych, samorządowych oraz osób trzecich w postaci oświadczenia wykonawcy składanego wraz z ofertą gwarancja ta w rzeczywistości staje się bezprzedmiotowa, ponieważ dotyczy działań organów administracji publicznej i osób trzecich, na których działanie wykonawca nie posiada wpływu.

W związku z powyższym należy uznać, że przyjęcie przez zamawiającego kryteriów oceny ofert odnoszących się do cech podmiotowych wykonawcy stanowi rażące naruszenie art. 91 ust. 2 i 3 ustawy Pzp.

ORZECZNICTWO

W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Orzecznictwo KIO

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 3 lipca 2009 sygn. akt: KIO/UZP 768/09

W wyroku Krajowej Izby Odwoławczej z 3 lipca 2009 r. sygn. akt: KIO/UZP 768/09 dotyczącym m.in. kryteriów oceny ofert, Izba stwierdziła:

Zarzut naruszenia zasady równego traktowania i uczciwej konkurencji, poprzez ustalenie jako kryterium oceny ofert „terminu ważności odczynników” oraz przyznanie temu kryterium 35% wagi, potwierdził się.

Izba ustaliła, iż Zamawiający w treści ogłoszenia oraz rozdziale XIV SIWZ „Opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty (...)” zawarł dwa kryteria udzielenia zamówienia: „cenę” z wagą „65%” oraz „termin ważności odczynników” z wagą „35%”. W ramach kryterium „termin ważności odczynników” zamieścił sposób oceny ofert, a więc ilość punktów, jakie będzie przyznawał za wyspecyfikowane okresy ważności odczynników, tj.:

- „od 0 do 3 m-cy – 1 pkt
- powyżej 3 do 6 m-cy – 2 pkt
- powyżej 6 do 9 m-cy – 3 pkt
- powyżej 9 do 12 m-cy – 4 pkt
- powyżej 12 do 15 m-cy – 5 pkt
- powyżej 15 m-cy – 6 pkt”

W § 1 ust. 3 projektu umowy, stanowiącego załącznik nr 3 do SIWZ, Zamawiający zamieścił postanowienia, iż dostawy odczynników będą realizowane w ciągu 36 miesięcy lub do pełnego wykorzystania ilości podanej w opisie przedmiotu zamówienia, jednocześnie wskazując, w ramach odpowiedzi na pytanie wykonawcy, iż zamówienia na odczynniki będzie składał raz na kwartał.

Bezspornym jest, iż wykonawcy działający na rynku tego rodzaju dostaw oferują dwie

różne metody wykrywania materiału genetycznego trzech wirusów: RNA-HIV, RNA-HCV, DNA-HBV.

Bezspornym jest także, iż jednym z elementów odróżniającym oferowane przez tych wykonawców odczynniki jest ich termin ważności. Termin ważności odczynników oferowanych przez Odwołującego wynosi bowiem 4 miesiące, natomiast termin ważności odczynników firmy Chiron wynosi 6 miesięcy i z uwagi na to, iż przedmiotowe odczynniki są zamrażane, może być dłuższy, a tym samym dowolnie określony.

W ocenie Izby kryterium „termin ważności odczynników” nie znajduje żadnego uzasadnienia w świetle planowanych okresów dostaw. Kwartalne dostawy gwarantują bowiem Zamawiającemu, iż otrzyma on, zarówno w przypadku dostawy odczynników przez Odwołującego, jak i firmę Chiron, odczynniki, których termin ważności, dla obydwu firm, może wynosić 4 miesiące od daty dostawy. Oznacza to, iż odczynniki dostarczone na dany kwartał zachowują jeszcze jeden miesiąc ważności, ponad planowany okres dostaw przy założeniu składania racjonalnych zamówień przez Zamawiającego.

Dlatego też podnoszony przez Zamawiającego argument braku możliwości ustalenia liczby dawców w danym kwartale, a tym samym brak możliwości ustalenia odpowiedniej ilości odczynników jest chybiony. Nawet jeżeli liczba dawców będzie różna w różnych miesiącach Zamawiający kalkulując ilość donacji, które będą wykonane w ciągu roku zapewne brał pod uwagę, ilość donacji wykonywanych w latach poprzednich, a jak podniósł Odwołujący na rozprawie, czemu nie zaprzeczył Zamawiający, ilość ta była zbliżona w latach (w podziale na miesiące, jak i lata), w których Odwołujący wykonywał zamówienie na rzecz tego właśnie Zamawiającego. Izba podzieliła więc stanowisko Odwołującego, iż przeterminowaniu odczynników powinno zapobiec zamawianie ich odpowiednich ilości, racjonalne, a nie przypadkowe i niespójne – jak wynika z postanowień SIWZ - określenie terminów dostaw, jak i ich ważności. Sam Zamawiający przyznał bowiem na rozprawie, iż w istocie być może popełnił drobne pomyłki tworząc SIWZ, w tym także opisując kwestionowane kryterium. Nie było jednak jego intencją preferowanie któregośkolwiek z wykonawców, gdyż obydwaj w różnych okresach realizowali zamówienie na jego rzecz. Długi termin ważności odczynników jest dla niego korzystny finansowo, jak i organizacyjnie, chociażby dlatego, że nie ponosi on kosztów ewentualnej utylizacji przeterminowanych odczynników.

Niemniej jednak stanowisko Zamawiającego, w kontekście twierdzeń Odwołującego, zdaniem Izby jest słuszne. Już z samego formularza oferty (s. 14 SIWZ) jednoznacznie wynika, iż cena jednostkowa brutto dotyczy zwolnienia donacji, a nie ceny jednostkowej odczynnika oraz faktu, iż koszt przeterminowanych odczynników ponosi wykonawca. Zamawiający nie tylko, że nie udowodnił, ale nawet nie uprawdopodobnił jakie to przyczyny organizacyjne spowodowały, iż zdecydował o wprowadzeniu kwestionowanego kryterium

Izba stwierdziła, iż przy tak sformułowanym opisie sposobu oceny ofert, istotnie jest już na etapie decyzji o ewentualnym złożeniu oferty, że wykonawcy mogą stwierdzić, jaką faktycznie ilość punktów otrzymają w danym kryterium, zwłaszcza, iż jak ustalono na rynku tego rodzaju dostaw działa wyłącznie dwóch wykonawców oferujących tego rodzaju odczynniki.

Tym samym stwierdzić należy, że Zamawiający ma prawo opisać przedmiot zamówienia w sposób chroniący jego zobiektywizowany interes, jak również ma swobodę w ustaleniu kryteriów oceny ofert. Niemniej jednak nie może on opisać przedmiotu zamówienia w sposób, który utrudniłby konkurencję na rynku tego rodzaju usług. W ocenie Izby, w tym konkretnym przypadku, Zamawiający poprzez wprowadzenie kryterium „termin ważności odczynników” spowodował ograniczenie konkurencji na rynku tego rodzaju dostaw, zwłaszcza, że na rynku polskim działa wyłącznie dwóch wykonawców, a wprowadzone kryterium powoduje, iż prawdopodobnym jest, iż wykonawcy ci otrzymają w tym kryterium skrajne ilości przewidzianych w nim punktów. Zamawiający nie potrafił również racjonalnie uzasadnić powodów, dla których tak opisane kryterium jest dla niego koniecznym.

Dlatego też Izba uznała, iż zarówno w treści ogłoszenia o zamówieniu, jak i w SIWZ należy dokonać zmian poprzez usunięcie kwestionowanego kryterium, tj. kryterium „termin ważności odczynników”, a zgodnie ze zmodyfikowanym na rozprawie wnioskiem Odwołującego (zgłoszonym na podstawie art. 184 ust. 6 ustawy Pzp w związku z art. 13 k.p.c. w związku z art. 193 k.p.c.) należy wprowadzić wymaganie graniczne „termin ważności odczynników – 4 m-ce od daty dostarczenia do magazynu Zamawiającego”, uwzględniając także okoliczność, iż sam Zamawiający we wcześniej prowadzonych postępowaniach taki wymóg w sposób prawidłowy stawiał.

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 9 września 2009 r. sygn. akt: KIO/UZP 1102/09

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej dotyczący kryteriów oceny ofert.

[treść wyroku](#)

Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 13 sierpnia 2009 r. sygn. akt: KIO/UZP 995/09

Wyrok KIO dotyczący wykluczenia wykonawcy na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy – Pzp.)

[treść wyroku](#)

Postanowienie Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 18 września 2009 r. sygn. akt: KIO/W 54/09

w sprawie uchylecia zakazu zawarcia umowy przed ostatecznym rozstrzygnięciem protestu.

[treść postanowienia](#)

Orzecznictwo SO

Wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 21 lipca 2009 r. sygn. akt: I Ca 137/09

Wyrok SO dotyczący m.in. kryteriów oceny ofert.

[treść wyroku](#)

Postanowienia Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 30 lipca 2009 r. sygn. akt: VII Ga 36/09

Wyrok SO dotyczący pełnomocnictwa do wniesienia odwołania.

[treść postanowienia](#)

KRYTERIA UDZIELENIA ZAMÓWIENIA W PRAWIE EUROPEJSKIM

Regulacje ujęte w dyrektywie klasycznej

Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi.

Artykuł 53

Kryteria udzielenia zamówienia

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagradzania z tytułu niektórych usług, kryteriami, na podstawie których instytucje zamawiające udzielają zamówień publicznych, są:

a) w przypadku gdy zamówienia udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia instytucji zamawiającej, różne kryteria odnoszące się do danego zamówienia publicznego, przykładowo jakość, cena, wartość techniczna, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, koszty użytkowania, rentowność, serwis posprzedażny oraz pomoc techniczna, termin dostarczenia lub czas dostarczenia lub realizacji; lub

b) wyłącznie najniższa cena.

2. Bez uszczerbku dla akapitu trzeciego, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a), instytucja zamawiająca określa w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia, albo, w przypadku dialogu konkurencyjnego, w dokumencie opisowym, wagę przypisaną każdemu z kryteriów wybranych w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Wagi te mogą być wyrażone za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Jeżeli w opinii instytucji zamawiającej przedstawienie wag nie jest możliwe z oczywistych przyczyn, instytucja zamawiająca wskazuje w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach zamówienia lub, w przypadku dialogu konkurencyjnego, w dokumencie opisowym kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Regulacje ujęte w dyrektywie sektorowej

Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 roku koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

Artykuł 55

Kryteria udzielania zamówień

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagradzania z tytułu niektórych usług, kryteriami, na podstawie których podmioty zamawiające udzielają zamówień, są:

a) w przypadku gdy zamówienia udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia podmiotu zamawiającego, różne kryteria związane z przedmiotem danego zamówienia, takie jak: termin dostarczenia lub realizacji, koszty użytkowania, rentowność, jakość, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, wartość techniczna, serwis posprzedażny, pomoc techniczna, zobowiązania związane z dostarczaniem części zamiennych, bezpieczeństwo dostaw, cena; lub

b) wyłącznie najniższa cena.

2. Bez uszczerbku dla przepisów akapitu trzeciego, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit.

a), podmiot zamawiający określa wagę przypisaną każdemu z kryteriów wybranych w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Waga ta może być wyrażona za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Jeżeli, w opinii podmiotu zamawiającego, przedstawienie wagi nie jest możliwe z oczywistych przyczyn, podmiot zamawiający wskazuje kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Waga przypisana kryteriom lub ich kolejność według ważności powinny zostać określone, w zależności, w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, o którym mowa w art. 47 ust. 5, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji, lub w specyfikacjach.

Orzecznictwo ETS

Orzeczenie z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie C 532/06

(Dyrektywa 92/50/EWG – Zamówienia publiczne na usługi – Realizacja projektu dotyczącego katastru, zagospodarowania przestrzennego i wdrożenia dla dzielnicy mieszkalnej – Kryteria, które można przyjąć jako „kryteria wyboru jakościowego” lub jako „kryteria udzielenia zamówienia” – Najkorzystniejsza ekonomicznie oferta – Przestrzeganie określonych w specyfikacji lub ogłoszeniu o zamówieniu kryteriów udzielenia zamówienia – Ustalenie w terminie późniejszym współczynników wagi i podkryteriów w zakresie kryteriów udzielenia zamówienia – Zasada równego traktowania podmiotów gospodarczych i obowiązek przejrzystości).

Kryteria oceny ofert, podkryteria i waga kryteriów:

„21. Przy pomocy swego pytania prejudycjalnego sąd krajowy pragnie się w istocie dowiedzieć, czy art. 36 ust. 2 dyrektywy 92/50 stoi na przeszkodzie temu, by w ramach postępowania przetargowego instytucja zamawiająca ustalała w terminie późniejszym współczynniki wagi i podkryteria w zakresie określonych w specyfikacji lub ogłoszeniu o zamówieniu kryteriów udzielenia zamówienia.

28. Natomiast zamówienia udziela się na podstawie kryteriów wymienionych w art. 36 ust. 1 dyrektywy, tj. bądź najniższej ceny, bądź najkorzystniejszej ekonomicznie oferty (zob. podobnie, w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, ww. wyrok Beentjes, pkt 18).

29. Tymczasem choć wprowadzić w tym ostatnim przypadku kryteria, które instytucje zamawiające mogą stosować, nie są w sposób wyczerpujący wymienione w art. 36 ust. 1 dyrektywy 92/50 i w związku z tym przepis ten pozostawia instytucjom zamawiającym wybór co do kryteriów udzielenia zamówienia, które zechcą zastosować, to jednak wybór ten musi się ograniczać do kryteriów zmierzających do wyłonienia najkorzystniejszej ekonomicznie oferty (zob. podobnie, w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, ww. wyrok w sprawie Beentjes, pkt 19 i wyrok z dnia 18 października 2001 r. w sprawie C 19/00 SIAC Construction, Rec. s. I 7725, pkt 35 i 36, a w odniesieniu do zamówień publicznych na usługi, wyroki z dnia 17 września 2002 r. w sprawie C 513/99 Concordia Bus Finland, Rec. s. I 7213, pkt 54 i 59, oraz z dnia 19 czerwca 2003 r. w sprawie C 315/01 GAT, Rec. s. I 6351, pkt 63 i 64).

30. Jako „kryteria udzielenia zamówienia” są więc wykluczone kryteria, które nie mają na celu wyłonienia najkorzystniejszej ekonomicznie oferty, lecz są związane zasadniczo z oceną odpowiedniości oferentów w zakresie wykonania danego zamówienia.

31. W postępowaniu przed sądem krajowym kryteria przyjęte przez instytucję zamawiającą jako „kryteria udzielenia zamówienia” dotyczą jednak w głównej mierze doświadczenia, kwalifikacji i środków zapewniających właściwe wykonanie zamówienia. Chodzi tu o kryteria dotyczące odpowiedniości oferentów w zakresie wykonania tego zamówienia, niemające w związku z tym charakteru „kryteriów udzielenia zamówienia” w rozumieniu art. 36 ust. 1 dyrektywy 92/50.

32. Należy zatem stwierdzić, że art. 23 ust. 1, art. 32 i 36 ust. 1 dyrektywy 92/50 stoją na przeszkodzie temu, by w ramach postępowania przetargowego instytucja zamawiająca brała pod uwagę doświadczenie oferentów, ich personel i wyposażenie oraz ich zdolność do wykonania zamówienia w przewidzianym terminie, nie jako „kryteria wyboru jakościowego”, lecz jako „kryteria udzielenia zamówienia”.

36. Zgodnie z orzecnictwem, powyższy przepis, w związku z zasadą równego traktowania podmiotów gospodarczych, zawartą w art. 3 ust. 2 dyrektywy 92/50 oraz wynikającym z niej obowiązkiem przejrzystości, wymaga tego, by wszystkie czynniki, które instytucja zamawiająca bierze pod uwagę w celu wyłonienia najkorzystniejszej ekonomicznie oferty, oraz ich stosunkowa waga były znane potencjalnym oferentom w chwili

przygotowywania swoich ofert (zob. podobnie, w odniesieniu do zamówień publicznych w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji, wyrok z dnia 25 kwietnia 1996 r. w sprawie C 87/94 Komisja przeciwko Belgii, Rec. s. I 2043, pkt 88; w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, wyrok z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie C 470/99 Universale-Bau i in., Rec. s. I 11617, pkt 98, a w odniesieniu do zamówień publicznych na usługi, wyrok z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie C 331/04 ATI EAC e Viaggi di Maio i in., Zb.Orz. s. I 10109, pkt 24).

38. Zatem instytucja zamawiająca nie może stosować reguł dotyczących ważenia lub podziału na podkryteria kryteriów udzielenia zamówienia, o których nie powiadomiła uprzednio oferentów (zob. analogicznie, w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, ww. wyrok w sprawie Universale-Bau i in., pkt 99).

40. Żeby tak się stało, oferenci muszą być traktowani na równi w czasie trwania całego postępowania, co wymaga tego, by kryteria i warunki obowiązujące w każdym przetargu zostały w odpowiedni sposób ogłoszone przez instytucje zamawiające (zob. podobnie, w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane, ww. wyroki w sprawie Beentjes, pkt 21, i SIAC Construction, pkt 34, oraz w odniesieniu do zamówień publicznych na usługi, ww. wyrok w sprawie ATI EAC e Viaggi di Maio i in., pkt 22).

41. Wbrew wątpliwościom wyrażanym przez sąd krajowy, stwierdzenia te nie kolidują z wykładnią art. 36 ust. 2 dyrektywy 92/50 udzieloną przez Trybunał w ww. wyroku w sprawie ATI EAC e Viaggi di Maio i in.

42. W tamtej sprawie zarówno kryteria udzielenia zamówienia i dotyczące ich współczynniki wagi, jak również podkryteria w zakresie tych kryteriów udzielenia zamówienia zostały bowiem określone wcześniej i ogłoszone w specyfikacji warunków zamówienia. Tamta instytucja zamawiająca określiła jednak *ex post*, na krótko przed otwarciem kopert, współczynniki wagi w zakresie podkryteriów.

43. W tamtym wyroku Trybunał orzekł, że art. 36 ust. 2 dyrektywy 92/50 nie stoi na przeszkodzie takiemu działaniu pod trzema dokładnie określonymi warunkami, a więc jeżeli decyzja taka:

- nie zmienia określonych w specyfikacji lub ogłoszeniu o zamówieniu kryteriów udzielenia zamówienia;
- nie zawiera informacji, które – jeżeli byłyby znane na etapie przygotowywania ofert – mogłyby mieć na nie wpływ;
- nie została wydana z uwzględnieniem okoliczności, które mogłyby skutkować dyskryminacją jednego z oferentów (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie ATI EAC e Viaggi di Maio i in., pkt 32).

44. W sprawie będącej przedmiotem postępowania przed sądem krajowym należy natomiast stwierdzić, że komisja przetargowa zamieściła w ogłoszeniu o zamówieniu jedynie same kryteria udzielenia zamówienia i ustaliła ex post, po złożeniu ofert i otwarciu wniosków ze zgłoszeniami zainteresowania udziałem w przetargu, zarówno współczynniki wagi, jak i podkryteria w zakresie kryteriów udzielenia zamówienia. Zaś to w oczywisty sposób nie spełnia obowiązku ogłaszania, o którym mowa w art. 36 ust. 2 dyrektywy 92/50, w związku z zasadą równego traktowania podmiotów gospodarczych i obowiązkiem przejrzystości.

45. W związku z powyższym należy więc na zadane pytanie odpowiedzieć w ten sposób, że art. 36 ust. 2 dyrektywy 92/50, w związku z zasadą równego traktowania podmiotów gospodarczych i wynikającym z niej obowiązkiem przejrzystości stoi na przeszkodzie temu, by w ramach postępowania przetargowego instytucja zamawiająca ustalała w terminie późniejszym współczynniki wagi i podkryteria w zakresie określonych w specyfikacji lub ogłoszeniu o zamówieniu kryteriów udzielenia zamówienia”.

ANALIZY SYSTEMOWE

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2009 – 30.09.2009

I. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	111 256	9 866	121 122
O udzieleniu zamówienia	123 106	14 279	137 385
O konkursie	87	36	123
O wynikach konkursu	60	57	117
O zmianie ogłoszenia	19 101	5 203*	24 304
O koncesji na usługi / roboty budowlane	13	18	31
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	376	376
RAZEM	253 623	29 835	283 458

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	40,57%	5,59%
Dostawy	33,31%	58,22%
Usługi	26,12%	36,19%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	98,76%	93,63%
Przetarg ograniczony	0,84%	4,89%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,11%	1,07%
Dialog konkurencyjny	0,05%	0,41%
Licytacja elektroniczna	0,24%	-

Kryteria oceny ofert
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	94%	87%	88%	90%
Cena i inne kryteria	6%	13%	12%	10%

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	30,55%	3,03%
Dostawy	30,95%	36,52%
Usługi	38,50%	60,45%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	70,25%	75,85%
Przetarg ograniczony	0,62%	4,33%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,06%	3,98%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,38%	15,78%*
Dialog konkurencyjny	0,03%	0,06%
Wolna ręka	24,18%	-
Zapytanie o cenę	4,35%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,13%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	40,6 mld zł
-------------------------	--------------------

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	66%
Dostawy	18%
Usługi	16%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartości od 14.000 euro do progów UE)

Zamówienia udzielone według województw (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	8%
kujawsko-pomorskie	5%	5%
lubelskie	5%	4%
lubuskie	2%	3%
łódzkie	6%	6%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	17%	15%
opolskie	3%	3%
podkarpackie	5%	7%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	5%
śląskie	12%	10%
świętokrzyskie	3%	5%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	9%	9%
zachodniopomorskie	4%	4%

**Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)**

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	4,19%
Administracja rządowa terenowa	2,24%
Administracja samorządowa	60,84%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	4,43%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,65%
Uczelnie publiczne	3,46%
Podmiot prawa publicznego	0,18%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	9,28%
Inny	14,73%

**Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro)**

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,90%
Administracja rządowa terenowa	3,15%
Administracja samorządowa	46,53%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	5,21%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,88%
Uczelnie publiczne	5,40%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	16,09%
Zamawiający sektorowy	1,07%
Inny	18,77%

**Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro)**

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	17,31%	21,45%	61,24%
Administracja rządowa terenowa	10,60%	36,31%	53,08%
Administracja samorządowa	43,86%	12,65%	43,48%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	16,62%	42,42%	40,97%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	9,11%	44,16%	46,73%
Uczelnie publiczne	15,30%	52,53%	32,17%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	6,05%	65,86%	28,10%
Zamawiający sektorowy	1,57%	56,51%	41,92%
Inny	19,59%	38,62%	41,79%

**Struktura procentowa trybów udzielania zamówień
według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)**

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	57,46	0,55	0,00	0,20	0,00	35,06	6,56	0,17
Administracja rządowa terenowa	63,99	0,47	0,00	0,53	0,12	23,63	10,80	0,47
Administracja samorządowa	71,75	0,58	0,05	0,39	0,01	24,03	3,05	0,14
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	65,08	0,63	0,07	0,25	0,03	28,67	5,17	0,11
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	47,47	0,50	0,08	0,33	0,00	26,51	24,94	0,17
Uczelnie publiczne	62,69	0,23	0,08	0,31	0,00	28,03	8,55	0,11
Podmiot prawa publicznego	72,59	0,00	0,00	0,19	0,19	19,85	6,81	0,38
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	83,51	0,78	0,03	0,23	0,00	13,56	1,89	0,00
Inny	64,60	0,82	0,12	0,50	0,06	28,04	5,70	0,17

**Liczba zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE
z uwzględnieniem wartości tych zamówień***

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Austria	1	1 x dostawy	brak danych
Belgia	5	5 x usługi	2 333 250 EUR
Czechy	3	3 x dostawy	2 596 675 EUR
Dania	1	1 x usługi	4 194 234 EUR
Estonia	2	2 x dostawy	4 733 559 EUR
Grecja	2	2 x dostawy	468 862 EUR
Litwa	6	6 x dostawy	6 023 049 EUR
Luksemburg	8	8 x usługi	12 673 450 EUR
Łotwa	1	1 x usługi	235 000 EUR
Portugalia	1	1 x dostawy	469 500 EUR
Rumunia	1	1 x usługi	282 883 EUR
Szwecja	1	1 x dostawy	516 308 EUR
Węgry	2	2 x dostawy	3 696 379 EUR
Włochy	1	1 x dostawy	1 710 000 EUR
Razem	35	19 x dostawy 16 x usługi	39 933 149 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – ilość kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Australia					1	4 500 000			1	4 500 000
Austria	1	920 460 073	3	4 939 004	4	358 249			8	925 757 326
Belgia			5	6 251 450	1	15 795 187			6	22 046 637
Chorwacja					1	2 746 045			1	2 746 045
Czechy			11	309 878 164	11	20 542 804			22	330 420 968
Cypr			4	15 816 025					4	15 816 025
Dania					4	662 917			4	662 917
Estonia			1	24 888 000					1	24 888 000
Finlandia			3	239 142 284	1	10 274 315			4	249 416 599
Francja			10	52 294 794	10	19 082 610			20	71 377 404
Grecja	1	868 961 756							1	868 961 756
Hiszpania	3	1 373 801 433			6	84 549 183			9	1 458 350 616
Holandia			15	35 452 653	6	35 963 472			21	71 416 125
Irlandia			2	5 132 200	5	43 256 794			7	48 388 994
Izrael			1	812 000					1	812 000
Litwa					1	303 185			1	303 185
Niemcy	4	515 527 231	31	217 947 158	13	387 178 437	1	15 890	49	1 120 668 716
Norwegia			1	4 210 000	1	1 000 000			2	5 210 000
Portugalia	1	553 299 486							1	553 299 486
Słowacja			1	3 586 318					1	3 586 318
Szwajcaria			18	17 020 423	2	36 933 976			20	53 954 399
Szwecja			3	3 862 135			1	0	4	3 862 135
Ukraina			1	2 880 000					1	2 880 000
USA			3	1 085 588	3	218 764 668			6	219 850 256
Węgry					1	2 904 000			1	2 904 000
Wielka Brytania			95	27 884 368	16	76 127 106			111	104 011 474
Włochy	1	1 410 762 062	24	26 441 337	2	11 637 204			27	1 448 840 603
Razem	11	5 642 812 040	232	999 523 901	89	972 580 152	2	15 890	334	7 614 931 984

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Ilość – 2009 r.	
Wszczęte	67	
Zakończone	60	
Wyniki kontroli	Ilość	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	39	65%
Stwierdzono naruszenia	21	35%
w tym:		
zalecenie unieważnienia	3	14%
ponowna ocena	1	5%
uchybień formalne	17	81%

Kontrole następne

Kontrole	Ilość – 2009 r.	
Wszczęte	109	
Zakończone	107	
Wyniki kontroli	Ilość	Struktura procentowa
Brak naruszeń	13	12%
Stwierdzono naruszenia	94	88%
W tym: zawiadomienie RDFP	53	56%

Kontrole doraźne
(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba – 2009 r.	
Wszczęte	33	
Zakończone	23	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	13	57%
Stwierdzono naruszenia	10	43%
w tym:		
zalecenie unieważnienia postępowania	3	30%
uchybień formalne	5	50%
Zawiadomienie RDFP	3	30%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba - 2009 r.	
Wniesiono ogółem	1 466	
Brak wpisu	79	
Rozpatrzono ogółem	1 217	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Odrzucone	155	13%
Umorzone postępowanie	150	12%
Oddalone	528	43%
Uwzględnione	384	32%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2009 r.	2008 r.
Roboty budowlane	35%	39%
Dostawy	28%	32%
Usługi	37%	29%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej / zespołu arbitrów wniesionych do sądów

Skargi	2009 r.	2008 r.
Liczba wniesionych skarg	250	204
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	21%	19%

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Czarnecka	Joanna Orzeł
Renata Dzikowska	Anna Łagocka
Justyna Łądowska	Paweł Trojan
Urszula Krynicka	Piotr Zabadeusz
Izabela Rzepkowska	

pod kierunkiem Anity Wichniak- Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov